

KUTSESTANDARD

Raamatukoguhoidja, tase 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raamatukoguhoidja, tase 8	8

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Raamatukoguhoidja töö on kujundada inimeste lugemisharjumusi, toetada elukestvat õpet ja tagada ligipääs informatsioonile, teadmistele ja kultuurile ning toetada teadus-, loome- ja arendustegevust. Raamatukoguhoidja töö peamine eesmärk on pakkuda kasutajakeskset raamatukogu- ja infoteenust, võimaldades juurdepääsu inforessurssidele. Raamatukoguhoidja osaleb infopädevuste arendamisel.</p> <p>Raamatukoguhoidja, tase 8 on tippspetsialist raamatukogutöö põhivaldkondades. Ta arendab teenuseid ja raamatukogunduse valdkonda laiemalt.</p> <p>Raamatukoguhoidjad töötavad üldjuhul siseruumides: lugemissaalides, hoidlates ja muudes raamatukogu ruumides. Töö toimub graafiku alusel, mis võib sisaldada töötamist puhkepäevadel.</p> <p>Kutsealal on ka järgmised kutsed: raamatukoguhoidja, tase 6 - spetsialist raamatukogutöö põhivaldkondades - kogude kujundamises, töötlemises, säilitamises ja nende kättesaadavaks tegemises;   raamatukoguhoidja, tase 7 - juhtivspetsialist, kes lisaks tööle raamatukogutöö põhivaldkondades juhib inimesi ja ressursse.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Kogude kujundamine   A.2.2 Kogude töötlemine ja säilitamine   A.2.3 Lugejateenindus ja -koolitus   A.2.4 Juhtimine ja arendustegevus</p>
<p>A.3 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>8. taseme raamatukoguhoidjal on kõrgharidus, kutseoskused on omandatud erialastel ja teistel täienduskoolitustel ja töö käigus.</p>
<p>A.4 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Direktor, juhataja, raamatukoguhoidja, kooliraamatukoguhoidja, infospetsialist jt tippspetsialisti ametinimetused vastavalt vastutusalale organisatsioonis.</p>
<p>A.5 Reguleerivad seadused kutsealal tegutsemiseks</p> <p>Tööd raamatukoguhoidjana reguleerivad rahvaraamatukogu seadus, põhikooli- ja gümnaasiumi-seadus, säilituseksplari seadus ja Eesti Rahvusraamatukogu seadus.</p>

A.6 Tulevikuoskused

Koos- ja meeskonnatöö oskus, tervikpildi nägemise oskus, sotsiaalne ja kultuuriline teadlikkus, oskus töötada suurte andmemahutudega, uue meedia kirjaoskus, oskus tegevusi eesmärgipäraselt kavandada, visualiseerida ja kommunikeerida.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Kutse taotlemisel on nõutavüldoskuste ja kõikide kompetentside tõendamine.

B.2 Raamatukoguhoidja, tase 8 üldoskused

Tegevusnäitajad:

1. järgib oma töös raamatukogunduse ja sellega seotud valdkondade õigusakte ja organisatsioonis kehtestatud kordasid;
2. järgib oma töös raamatukoguhoidja eetikakoodeksit;
3. lähtub oma töös ja teenuste arendamisel säästva arengu eesmärkidest;
4. kasutab oma töös korrektset ja kaasaegset info- ja raamatukogutöö terminoloogiat;
5. väljendab ennast selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt;
6. on avatud koostööle ja toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist;
7. tunneb ja rakendab enesejuhtimise põhimõtteid;
8. hoiab end kursis valdkonna arengutega; seab enesearendamisele eesmärgid ja arendab ennast sihipäraselt;
9. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduses toodud nõuetele; kasutab vähemalt ühte võõrkeelt osaoskuste "Mõistmine" ja "Rääkimine" osas tasemel B1 (Lisa 1);
10. kasutab oma töös digivahendeid iseseisva kasutaja tasemel, osaoskusi „Infotöötlus“ ja „Kommunikatsioon“ vilunud kasutaja tasemel (Lisa 2).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Kogude kujundamine

EKR tase 8

Tegevusnäitajad:

1. juhib kogude arendamise põhimõtete väljatöötamist koostöös teiste raamatukogudega;
2. juhib kogude kujundamise protsessi, sh hankimist, kustutamist ja inventuuride läbiviimist.

B.3.2 Kogude töötlemine ja säilitamine

EKR tase 8

Tegevusnäitajad:

1. analüüsib kasutatavat metaandmete loomise tehnoloogiat ja algatab vastavaid arendustegevusi;
2. kavandab andmekogude loomist ja arendamist tulenevalt raamatukogu tegevuse eesmärkidest ja ülesannetest;
3. hoiab end kursis kaasaegsete suundadega kogude korraldamisel ja turvalisuse tagamisel; töötab välja teavikute ja muude ressursside pikaajalise säilitamise strateegiaid.

B.3.3 Lugejateenindus ja -koolitus

EKR tase 8

Tegevusnäitajad:

1. töötab välja teeninduskvaliteedi kriteeriumid; analüüsib ja hindab teeninduskvaliteeti; loob uusi teenuseid ja arendab olemasolevaid, lähtudes sihtrühmade ja organisatsiooni vajadustest;
2. hindab sihtrühmade koolitusvajadust, töötab välja kogude ja teenuste tutvustamise strateegia.

B.3.4 Juhtimine ja arendustegevus

EKR tase 8

Tegevusnäitajad:

1. algatab ja korraldab koostööd ning võrgustikes osalemist, juhindudes raamatukogu ülesannetest, koostöölepingutest ja projektidest; hoiab ja arendab suhteid strateegiliste partneritega, arvestades Eesti ja rahvusvahelist raamatukogude ning teiste info- ja kultuuriasutuste praktikat;
2. algatab ja koordineerib uuringute läbiviimist vastavalt raamatukogu ja selle pidaja arengustrateegiale; analüüsib kogutud andmeid, kasutades erinevaid analüüsimeetodeid; tulemuste alusel korraldab edasised tegevused;

3. algatab raamatukogu poliitikate, strateegiate ja rakenduskavade koostamise, osaleb nende väljatöötamisel; korraldab nende elluviimist;
4. juhib kommunikatsioonikava väljatöötamist ja rakendamist;
5. tutvustab raamatukogu tegevust, kasutades erinevaid kommunikatsioonivõimalusi ja -vahendeid; "
6. kavandab, juhib ja kontrollib tööprotsesse: koostab tegevuskava ja eelarve ning jälgib nende täitmist; hindab protsesside tõhusust, viib ellu vajalikud muudatused;
7. moodustab meeskonna, lähtudes vajadustest ja raamatukogu eesmärkidest; hindab personali töösooritust, juhendab ja motiveerib töötajaid; määratleb töötajate arenguvajaduse, loob arenguvõimalused.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-09112022-1.5/7k
2. Kutsestandardi koostajad	Janne Andresoo, Eesti Rahvusraamatukogu direktor Reet Lubi, Viljandi Linnaraamatukogu Mai Põldaas, Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu Katre Riisalu, Eesti Rahvusraamatukogu humanitaaria ja kunstide raamatukogu juhataja Tuuliki Tõiste, Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu Ilmar Vaaro, TÜ ühiskonnateaduste instituut
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	26
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	09.11.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	08.11.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	7
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2622 Raamatukoguhoidjad jms teabe tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	8
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Librarian, EstQF Level 8
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	